

Fənn sillabusu

İxtisas: Magistratura - 060803 - "Sosial-mədəni sahələrdə xidmətlərin təşkili", "Otelçilik"

Fakultə: "İqtisadiyyat və idarəetmə"

Kafedra: "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə"

I.Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: "Turizmin təşkili və idarə edilməsi"

I.Fənn haqqında məlumat:

Kodu: MİF-B 04.2

Tədris ili: I (2024-2025). Semestr: II

Tədris yükü cəmi: 300 saat. Auditoriya yükü-30 saat:(Mühazirə 15 saat, məşğələ 15 saat).

AKTS üzrə kredit: 6 kredit

Auditoriya N:

Saat:

II.Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmidərəcəsi: Səkinə Hacıyeva, i.ü.f.d., dosent

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhəri, Füzuli küç., 170-a

Məsləhət saati: II-IV günlər: saat 10⁰⁰-15⁰⁰

E-mail ünvanı: hajiyevasakina@yahoo.com

III.Tövsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

1. Bilalov B.Ə., Ç.G.Gülaliyev Turizmin əsasları, Bakı, 2015 səh 349.
 2. Bilalov B.Ə., Yusupov Q.M., Səyahət agentlikləri və turoperatorluq, dərs vəsaiti, Bakı-2012,228 s., səh. 12-13.
 - 3.Ə.Q.Əlirzayev "Turizmin iqtisadiyyatı və idarə edilməsi"Bakı: 2010. Səh.516.
 4. Məmmədov C. A., Soltanova H. B., Rəhimov S. H. Beynəlxalq turizmin coğrafiyası, Bakı, 2002. 547 c
 5. Mahmudov M.M., Mahmudova İ.M. Regionların sosial-iqtisadi inkişafının tənzimlənməsi. Bakı, 2011., 368 səh.
 6. E.Q.Məmmədov "Azərbaycanda turizm bazarının formalaşması və idarə olunmasının regional xüsusiyyətləri" Bakı, 2013, 165 səh.
 7. Кусков Л.С. Основы туризма. Учебник. - М.: КИОРУС, 2010, 400 с.
 8. Кусков Л.С., Голубева В.Л.,Одинцова Т.Н. Рекреационная география. Учебно-методический комплекс. - М.: МПСИ, Флинт, 2005, 388 с.
 9. Александрова А.Ю. География туризма. Учебник. М.: КИОРУС, 2012, 592 с.
 10. Экономика и организация туризма. Международный туризм [Текст]: учеб, пособие / ред. И. Рябова [и др.]. - 4-е изд., испр. и доп. - Москва : КИОРУС. 201, стр. 22.
- IV. Prerekvizitlər** Fənnin tədrisi üçün ilkin olaraq "Turizm və ətraf mühitin mühafizəsi", "Turizmin, turizm sənayesinin müasir problemləri" kimi fənlərin tədrisi zəruridir.
- V. Korekvizitlər:** Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda "Turizmdə sosial iqtisadi proseslərin modelləşdirilməsi" və "Turizmdə menecmentin üsulları və idarəçilik qərarları" fənlərinin tədrisinə ehtiyac vardır.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Turizmde effektiv planlaşdırmanın aparılması üçün idarəetmənin təşkili və informasiya sistemlərinin yaradılmasının böyük əhəmiyyəti vardır. Turizm müəssisələrinin inkişafına nəzarət etmək və onu idarə etmək üçün, əlverişli məqamları aktivləşdirmək və yaranan problemləri dövlət alaraq aradan qaldırmaq bacarığına malik olmaq zəruridir. Makro səviyyədə idarəetmə dövlətin bu sahədə yaratdığı qanunvericilik bazasından ibarət olur. Turizmin inkişafı nəzəri, praktiki, konseptual müddəalara əsaslanır. Resurslarının sosial-iqtisadi inkişafının əsası iqtisadi kontekstdə həll olunur. Bazar iqtisadiyyatı şəraitində turizmin təşkili və idarə edilməsi iqtisadi və sosial parametrlərinə görə qiymətləndirilir, turizm tələbatı müəyyənləşir. Turizm sahəsində idarəetmənin təşkilinin struktur formalarına- istehsal və təsərrüfat sistemləri problemlərinin birləşməli; idarəetmənin mərhələli təşkili imkanları; mərkəzi idarəetmənin əlaqəli təşkili üçün şaquli tabelilik prinsipinin həyata keçirilməsi aiddir.

Məlumdur ki, turizmin dinamik inkişafı, ictimai həyatın bütün spektrini əhatə edən islahatların reallaşdırılması, o cümlədən turizm sahədə iqtisadi islahatların uğurla həyata keçirilməsi yekun mərhələdə praktik nəticələrin elm və təhsil sisteminin modernləşdirilməsində maddiləşir. Yeni inkişaf mərhələsinin tələblərinə uyğun sistemli şəkildə aparılan bu islahatlar, eyni zamanda, ölkədə müasir biliklərin, güclü insan kapitalının formalaşdırılmasına hesablanan səmərəliliyin göstəricisidir. Kursun məqsədi makro və mikro səviyyədə turizmin təşkili və idarə edilməsi istiqamətində zəngin bilikləri magistrələrə verməkdən ibarətdir.

metodların tətbiqinin öyrədilməsidir.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə:

Tələbələr bilgiyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar, məşğələ və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir. Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir.
- 9 bal-tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açar.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur. Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	Əla	A
2.	81-90	Çox yaxşı	B
3.	71-80	Yaxşı	C
4.	61-70	Kafi	D

5.	51-60	Qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	Qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: *Tələbə Universitetin daxili nizam –intizam qaydalarını pozduqda əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülməyə bilər.*

X. Təqvim planı: *Mühazirə 15 saat. Seminar 15 saat. Cəmi 30 saat*

	Keçirilən mühazirə mövzularının məzmunu.	Mühazirə		Seminar	
		Saat	Tarix	Saat	Tarix
1	2	3	4	5	6
1.	Mövzu 1. Turizmin idarə olunmasının konseptual əsasları və turizm idarəçiliyinin müasir problemləri Plan: 1. Turizmin idarə olunmasının konseptual əsasları 2. Turizmin idarə olunmasının məqsədli proqnoz modeli 3. Turizmin idarə olunmasının resurs modeli 4. Turizm idarəçiliyinin müasir şəraitdə təkmilləşmə istiqamətləri 5. Dünya təcrübəsi və dünya ölkələrində turizmin inkişafının əsas əlamətləri 6. Turizmin inkişafının informasiya bazası və informasiyanın yeni texnologiya ilə işlənməsi <i>Mənbə: (1,2,3,5)</i>	4		4	
2	Mövzu 2. Turizmin idarə edilməsində iqtisadi mexanizmlərin rolu Plan: 1. Turizmdə qiymət 2. Turizmdə maliyyə münasibətlərinin təşkili 3. Turist fəaliyyətində vergitutumunun xüsusiyyətləri 4. Turizmdə sığortalanmanın xüsusiyyətləri 5. Turizmin qanunvericilik bazası <i>Mənbə: (1,3,4,5)</i>	2		2	
3.	Mövzu 3. Turizmin təşkili və iqtisadi inkişaf Plan: 1. Turizm fəaliyyətinin təşkilinin sosial-iqtisadi əhəmiyyəti 2. Turizmin iqtisadi inkişaf xüsusiyyətləri və funksiyaları 3. Turizm fəaliyyətinin iqtisadi inkişaf amilləri 4. Turizm və məşğulluq 5. Turizmin sosial funksiyası <i>Mənbə: (1,3,5)</i>	2		2	
4.	Mövzu 4. Turizmin təşkili və idarə edilməsində turoperator və turagentliklərin rolu Plan: 1. Turoperator fəaliyyətinin təşkili xüsusiyyətləri 2. Turizm fəaliyyətinin layihələndirilməsi və turun hazırlanması işinin təşkili 3. Turun təşkilində turoperator və turagentlərin birgə fəaliyyət istiqamətləri 4. Turizm fəaliyyətində sənədləşmə işinin təşkili <i>Mənbə: (1,2,3,4)</i>	2		2	
5.	Mövzu: 5. Azərbaycanın turizm fəaliyyətinin təşkili və idarə edilməsi	2		2	

	Plan: 1. Milli turizm bazarının formalaşması xüsusiyyətləri 2. Azərbaycanın turizm xidmətləri bazarında reklam işinin təşkili 3. Daxili turizmin müasir vəziyyəti və inkişaf perspektivləri 4. Azərbaycanda daxili turizmin inkişafında ekoloji problemlər Mənbə: (1,4,5)				
6.	Mövzu 6. Cəmiyyətin iqtisadi inkişafında turizmin təşkilinin əhəmiyyəti və onun öyrənilməsinə müasir yanaşmalar Plan: 1. İnsan və cəmiyyət üçün turizmin əhəmiyyəti 2. Turizm fəaliyyəti, onun strukturu və xüsusiyyətləri 3. Turizmin öyrənilməsinə müasir yanaşma metodları Mənbə: (3,5,6)	3		3	
	Cəmi:	15		15	

XI. Fənn üzrə tələblər:

Müasir şəraitdə turizm sahəsində bacarıqlı, təşəbbüskar kadrların hazırlanmasında turizmin müxtəlif formalarının öyrənilməsinin mühüm rolu vardır. Turizmin mahiyyətinin öyrənilməsi, onun iqtisadiyyatın inkişafında yerinin və rolunun araşdırılması, turizm fəaliyyəti istiqamətlərini dəqiq müəyyənləşdirməyə, real vəziyyətini peşəkarcasına qiymətləndirməyə, onun nəticələrini əvvəlcədən görməyə imkan verir. Bunun nəticəsində isə turizmi daha səmərəli idarə etməklə yanaşı forma və metodlarını müəyyən etməyə, tərəfdaşlıq əlaqələrinin turizmin inkişafına və ümumi iqtisadiyyata təsirinin gücləndirilməsinin mümkün yollarını göstərməyə imkan yaranır.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

"Turizmin təşkili və idarə edilməsi" fənninin öyrənilməsi ixtisas üzrə mütəxəssis hazırlığı zamanı fənninin öyrənilməsi ixtisas üzrə mütəxəssis hazırlığı zamanı turizmin idarə edilməsində iqtisadi mexanizmlərin rolunu; turizmin idarə olunmasının konseptual əsasları və turizm idarəçiliyinin müasir problemlərini; Azərbaycanda turizm fəaliyyətinin təşkili və idarə edilməsinin xüsusiyyətlərini və.s. mənimsəməyə kömək edir. Turizm marketinqi, turizmin idarəedilməsi, turizm əlaqələri, turizmin təşkilinin forma və metodları, növləri və tipləri, turist qrupları ilə mədəni maarifləndirici iş, dövlətin tənzimləyici rolu, ekskursiya işinin hüquqi normativlər əsasında təşkili və digər problemlər haqqında geniş biliklər əsilləməkdən ibarətdir.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV: Kollektivium sualları:

I Kollektivium sualları:

1. Turizmin idarə olunmasının konseptual əsasları
2. Turizmin idarə olunmasının məqsədli proqnoz modeli
3. Turizmin idarə olunmasının resurs modeli
4. Turizm idarəçiliyinin müasir şəraitdə təkmilləşmə istiqamətləri
5. Dünya təcrübəsi və dünya ölkələrində turizmin inkişafının əsas əlamətləri
6. Turizmin inkişafının informasiya bazası və informasiyanın yeni texnologiya ilə işlənməsi
7. Turizmdə qiymət
8. Turizmdə maliyyə münasibətlərinin təşkili
9. Turist fəaliyyətində vergitutumunun xüsusiyyətləri
10. Turizmdə sığortalımanın xüsusiyyətləri

II Kollektivium sualları:

1. Turizmin qanunvericilik bazası
2. Turizm fəaliyyətinin təşkilinin sosial-iqtisadi əhəmiyyəti
3. Turizmin iqtisadi inkişaf xüsusiyyətləri və funksiyaları
4. Turizm fəaliyyətinin iqtisadi inkişaf amilləri

5. Turizm və məşğulluq
6. Turizmin sosial funksiyası
7. Turoperator fəaliyyətinin təşkili xüsusiyyətləri
8. Turizm fəaliyyətinin layihələndirilməsi və turun hazırlanması işinin təşkili
9. Turun təşkilində turoperator və turagentlərin birgə fəaliyyət istiqamətləri
10. Turizm fəaliyyətində sənədləşmə işinin təşkili

XV. İmtahan sualları:

1. Turizmin idarə olunmasının konseptual əsasları
2. Turizmin idarə olunmasının məqsədli proqnoz modeli
3. Turizmin idarə olunmasının resurs modeli
4. Turizm idarəçiliyinin müasir şəraitdə təkmilləşmə istiqamətləri
5. Dünya təcrübəsi və dünya ölkələrində turizmin inkişafının əsas əlamətləri
6. Turizmin inkişafının informasiya bazası və informasiyanın yeni texnologiya ilə işlənməsi
7. Turizmdə qiymət
8. Turizmdə maliyyə mənasibətlərinin təşkili
9. Turist fəaliyyətində vergitutumunun xüsusiyyətləri
10. Turizmdə sığortalamanın xüsusiyyətləri
11. Turizmin qanunvericilik bazası
12. Turizm fəaliyyətinin təşkilinin sosial-iqtisadi əhəmiyyəti
13. Turizmin iqtisadi inkişaf xüsusiyyətləri və funksiyaları
14. Turizm fəaliyyətinin iqtisadi inkişaf amilləri
15. Turizm və məşğulluq
16. Turizmin sosial funksiyası
17. Turoperator fəaliyyətinin təşkili xüsusiyyətləri
18. Turizm fəaliyyətinin layihələndirilməsi və turun hazırlanması işinin təşkili
19. Turun təşkilində turoperator və turagentlərin birgə fəaliyyət istiqamətləri
20. Turizm fəaliyyətində sənədləşmə işinin təşkili
21. Milli turizm bazarının formalaşması xüsusiyyətləri
22. Azərbaycanın turizm xidmətləri bazarında reklam işinin təşkili
23. Daxili turizmin müasir vəziyyəti və inkişaf perspektivləri
24. Azərbaycanda daxili turizmin inkişafında ekoloji problemlər
25. İnsan və cəmiyyət üçün turizmin əhəmiyyəti
26. Turizm fəaliyyəti, onun strukturu və xüsusiyyətləri
27. Turizmin öyrənilməsinə müasir yanaşma metodları

“Turizmin təşkili və idarə edilməsi” fənninin sillabusu 060803 - “Sosial-mədəni sahələrdə xidmətlərin təşkili”, “Otelçilik” ixtisası üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus “İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə” kafedrasının kafedrasının 11 fevral 2025-ci il tarixli iclasında (protokol №6) təsdiq olunmuşdur.

Kafedra müdiri:

Fənn müəllimi:

dosent A.T.Əfəndiyeva

dosent S.A.Hacıyeva